การประเมินโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การจัดการเรียนรู้โรงเรียนเมืองกลางประชานุกูล ปีการศึกษา 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

The evaluation result of the project to promote the application of the sufficiency economy philosophy to learning management , Muangklangprachanukul School. Secondary Educational Service Area Office, 28 Academic year 2019

ชาญวิทย์ หมุนอุดม
Chanwit Munudom
โรงเรียนเมืองกลางประชานุกูล
Muangklangprachanukul School
Email: Dr.Chanwit.MD@gmail.com

(**Received**: April 25, 2022/ **Revised**: January 24, 2023/ **Accepted**: June 30, 2023)

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้โรงเรียน มีวัตถุประสงค์ 1) ประเมินบริบทด้านความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ 2)ประเมินปัจจัยนำเข้าที่ใช้ในโครงการ 3)ประเมินกระบวนการในการดำเนินการจัดกิจกรรมของโครงการ 4) ประเมินผลผลิตของโครงการ 5)ประเมินผลกระทบที่เกิดจากโครงการ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการในครั้งนี้ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ผลการดำเนินการ พบว่า

1. ด้านบริบท พบว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าของโครงการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านกระบวนการ พบว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมและความเหมาะสมเกี่ยวกับกระบวนการของโครงการ โดยภาพรวมมีความพร้อมและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ด้านผลผลิต พบว่า

4.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสูงขึ้นกว่าก่อนดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก

4.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก

4.3 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจต่อโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5. ด้านผลกระทบที่เกิดจากโครงการ พบว่าครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากโครงการสามารถนำไปใช้กับการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ; หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง; การจัดการเรียนรู้

Abstract

The evaluation of the Sufficiency Economy Philosophy Promotion Project for Learning Management have the objectives. 1) Assess the context of objective consistency. of the project to promote the application with the National Economic and Social Development Plan and education policy of the Ministry of Education 2) Evaluate the input factors used in the project to promote the application of the philosophy of sufficiency economy to learning management. 3) Evaluate the process of organizing activities 4) Evaluate the output 5) Assess the impact members of the basic education committee were selected by means of a questionnaire. Analyzed by finding frequency, percentage, mean, standard deviation and presenting the data analysis results by analytical manner

The results showed that

1. In terms of context have opinions about the consistency of the objectives of the promotion program; Applying The overall picture was at the highes.

2. In terms of import factors There are opinions on the appropriateness of the inputs Overall, it was appropriate at a high.

3. In terms of the process There are opinions about the readiness and suitability of the process of the project to promote the application Overall, the readiness and appropriateness were at the highest.

4. Productivity from the management's assessment teachers and educational personnel, students, parents, basic education committees, it was found that

4.1 Students in grade 1 to grade 12 had a higher achievement in knowledge about the philosophy of sufficiency economy than before the project implementation at a high.

4.2 Desirable characteristics of students were higher than before the project was at a high.

4.3 Administrators, teachers and educational personnel, students, parents and basic education committees They were satisfied with the project to promote the application of the philosophy of sufficiency economy to learning management The overall score was at

the highest.

5. On the impact of the Sufficiency Economy Philosophy Promotion Project on learning management it was found that teachers and educational personnel, students, parents and basic education committees Have opinions on how the knowledge gained from the project can be applied to the performance of the responsibilities. Overall, it was at a high.

Keywords: Project Evaluation; philosophy of sufficiency economy; learning management

1. บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยประการหนึ่ง คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดัง ที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาเต็มตามศักยภาพ” ซึ่งการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสบการณ์เรียนรู้ตามศักยภาพ สอดคล้องกับความสามารถความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน ให้โอกาสผู้เรียนได้ค้นพบหรือมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายให้แก่ตนเองพร้อมทั้งคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อารมณ์ ความรู้สึก จิตใจของผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา (วสันต์ ทองไทย, 2555: 30)

โรงเรียนเป็นสถานที่สำคัญในการจัดการศึกษาแก่บุคคลให้มีความรู้ความสามารถที่จะดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติที่ผ่านมาเน้นหลักไปในทางการขยายปริมาณการรับนักเรียนในระดับโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ แต่การศึกษามิได้หยุดอยู่เพียงระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษาเท่านั้น กระบวนการศึกษาเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เนื่องจากโรงเรียนเป็นแหล่งกลางของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนมากที่สุด และครูเป็นผู้ซึ่งมีบทบาทสูงสุดในการวางแผนการจัดระบบการศึกษาในสถานศึกษาให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและบูรณาการให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสังคมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

นอกจากนี้อาจกล่าวได้ว่า การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของชีวิตและแสดงว่าบุคคลนั้นมีความเจริญเติบโต การเรียนรู้เป็นหัวใจของการศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาก็คือสถานที่ที่จัดกระบวนการเรียนรู้อย่างได้ผล ในทางพุทธศาสนาการเรียนรู้เป็นการจัดกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และกิจกรรม ที่ก่อให้เกิดธาตุรู้ ร่วมกับการฝึกหัดอบรมกาย วาจา ใจ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหาด้วยการรู้คิดอย่างถูกต้อง แม่นยำกระบวนการเรียนรู้ที่แท้จึงเกิดผลอย่างบูรณาการแก่ผู้เรียน คือ สร้างความรู้ ความคิด ความสามารถ และความดี (สุมน อมรวิวัฒน์, 2553: 2)

เพื่อให้สามารถนำสาระสำคัญของการปฏิรูปการศึกษานั่นคือการปฏิรูปการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามเจตนารมณ์ ผู้รายงานซึ่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองกลางประชานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 มีหน้าที่รับผิดชอบสายงานบริหารสถานศึกษาและติดตามแผนงานวิชาการ จึงได้ปรับปรุงโครงการ “น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ ปีการศึกษา 2561” เป็น “โครงการส่งเสริม

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้โรงเรียนเมืองกลางประชานุกูล ปีการศึกษา 2562” ขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมกระบวนการปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีครูก็จะมีความสุข นักเรียนจะได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อประเมินบริบทด้านความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้

2.2 เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าที่ใช้ในโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้โรงเรียนเมืองกลางประชานุกูล

2.3 เพื่อประเมินกระบวนการในการดำเนินการจัดกิจกรรมของโครงการการนำหลักส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้

2.4 เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้

2.5 เพื่อประเมินผลกระทบที่เกิดจากโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้โรงเรียนเมืองกลางประชานุกูล ปีการศึกษา 2562 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินของ แดเนียล แอล สตัปเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) หรือที่เรียกว่า รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) โดยประเมินทั้งระบบของโครงการ 5 ด้าน คือ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบของโครงการตามทัศนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

(1) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (2) ผู้บริหาร (3) ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 16 คน (4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 144 คน (5) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 121 คน (6) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน แหล่งข้อมูลการประเมิน ได้แก่ รายงานผลการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบโครงการ การสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต และเอกสารที่เกี่ยวข้อง แสดงได้ดังภาพนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model

4. ผลการวิจัย

ผลดำเนินการวิจัย ดังนี้

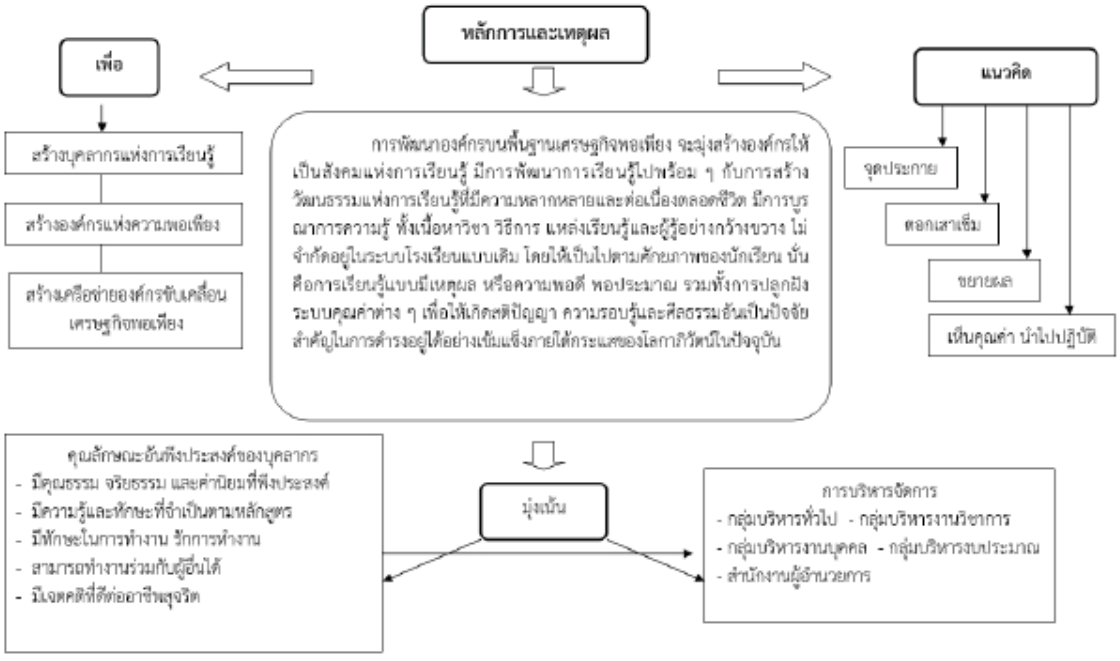
1. ประเมินบริบทด้านความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ = 4.50 , SD เท่ากับ 0. 70

2. ประเมินปัจจัยนำเข้าที่ใช้ในโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้โรงเรียนเมืองกลางประชานุกูล พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ นักเรียนและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความสามารถในการดำเนินโครงการ บุคลากรในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ มีความเหมาะสม งบประมาณในการดำเนินโครงการมีเพียงพอ มีคู่มือดำเนินโครงการ วัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมมีเพียงพอและระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก $\bar{X}$ = 4.44 , SD เท่ากับ 0.49

3. ประเมินกระบวนการในการดำเนินการจัดกิจกรรมของโครงการการนำหลักส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมและความเหมาะสมของกระบวนการของโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ ว่ามีความพร้อมและความเหมาะสมเกี่ยวกับ มีการวางแผนดำเนินโครงการสู่การปฏิบัติ ดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึง การดำเนินโครงการเป็นไปตามโครงการที่กำหนด มีการติดตามประสานงานการจัดกิจกรรมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการกำกับ ติดตาม ควบคุมการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ขณะดำเนินงานตามโครงการมีการแก้ไขปรับปรุงวิธีการดำเนินโครงการเมื่อพบว่าบกพร่อง กำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการประเมินผลโครงการตามความเหมาะสม ประเมินผลแต่ละกิจกรรมโดยเทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย ครบทุกกิจกรรม ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและมีการขยายผลการปฏิบัติกิจกรรมลงสู่เพื่อนครู ชุมชน เผยแพร่ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และ

4. ประเมินผลผลิตของโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจต่อโครงการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X}$ = 4.57 , SD เท่ากับ 0.49

5. ประเมินผลกระทบที่เกิดจากโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลการทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X}$ = 4.56 , SD เท่ากับ 0.49 สามารถแสดงได้ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในโรงเรียนเมืองกลางประชานุกูล

5. อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านบริบทของโครงการ

จากผลการประเมินอยู่ในระดับมาก วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องเหมาะสมกับนโยบายของรัฐ สอดคล้องกับกลยุทธ์ของโรงเรียนและความต้องการของชุมชน ที่เป็นดังนี้อาจเนื่องมาจากโครงการส่งเสริมการนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ซึ่งเป็นแผนที่อัญเชิญหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ ซึ่งการดำเนินโครงการมุ่งเน้นให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่นักเรียนทั้งด้านวิชาการ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านกิจกรรมทั้ง 7 กิจกรรม ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีคุณธรรม นำวิชาการ โดยอยู่บนพื้นฐานของความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว รวมทั้งเงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ของนักเรียน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ความพร้อม ความสามารถและความเหมาะสมของบุคลากรมีเพียงพอ งบประมาณในการดำเนินโครงการมีเพียงพอ คู่มือดำเนินโครงการ วัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมมีเพียงพอและระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นดังนี้อาจเนื่องมาจากโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเมืองกลางประชานุกูล ทั้ง 7 กิจกรรม มีบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการที่มีความพร้อม ความสามารถ ความเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินการ ซึ่งได้รับการสนับสนุนด้วยดีจากผู้บริหารในด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการอย่างเพียงพอ ตลอดจนระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม จึงทำให้กิจกรรมทั้ง 7 กิจกรรมสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องสมบูรณ์ ส่งผลให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรม ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นักเรียนและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความพร้อมในการดำเนินโครงการ นักเรียนและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความสามารถในการดำเนินโครงการ บุคลากรในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ มีความเหมาะสม งบประมาณในการดำเนินโครงการมีเพียงพอ มีคู่มือดำเนินโครงการ วัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมมีเพียงพอและระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน ทองส่งเสริม (2561)ได้ศึกษาสภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความรู้ไม่ผ่านเกณฑ์ครึ่งหนึ่งของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ร้อยละ 11.49 และมีคะแนนเฉลี่ย 6.64 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการศึกษาค้นคว้าน้อยและขาดการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนจากครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำให้คะแนนของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนาภรณ์ ฉัตรวิโรจน์ (2555) ได้ศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 25

ขอนแก่น พบว่า ครูมีบทบาทในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับต่ำ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติบทบาทของครู ได้แก่ (1) เจตคติ ที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนเศรษฐกิจพอเพียง (2) การสนับสนุนจากหน่วยงานเอกชน (3) การสนับสนุนจากโรงเรียน และ (4) รายวิชาที่สอน

3. ด้านกระบวนการ พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นว่ากระบวนการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นดังนี้อาจเนื่องมาจากโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ มีการวางแผนการดำเนินงานสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน สามารถดำเนินกิจกรรมของโครงการตามแผนที่กำหนดได้ มีการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึง ติดต่อประสานงานการจัดกิจกรรมกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดี มีการกำกับ ติดตาม ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการและสามารถปรับปรุงแก้ไขวิธีดำเนินโครงการ เมื่อพบข้อบกพร่อง มีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลของแต่ละกิจกรรมโดยใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งระยะเวลาในการประเมินผลที่เหมาะสม สำหรับผู้บริหารมีการประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และโรงเรียนมีการขยายผลการปฏิบัติกิจกรรมสู่ชุมชนหลายทาง เช่น เอกสารประชาสัมพันธ์ การทำกิจกรรมอนุรักษ์ผักสวนครัวที่บ้าน เป็นต้น โดยความพร้อมของการดำเนินโครงการที่มีมากจะส่งผลให้การดำเนินโครงการต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สมบูรณ์ จะส่งผลให้เกิดผลผลิตที่ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ที่เป็นเช่นนี้เพราะครู ผู้บริหาร มีการติดตามประสานงานการจัดกิจกรรมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการกำกับ ติดตาม ควบคุมการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ขณะดำเนินงานตามโครงการมีการแก้ไขปรับปรุงวิธีการดำเนินโครงการเมื่อพบว่าบกพร่อง กำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการประเมินผลโครงการตามความเหมาะสม ประเมินผลแต่ละกิจกรรมโดยเทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย ครบทุกกิจกรรม ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและมีการขยายผลการปฏิบัติกิจกรรมลงสู่เพื่อนครู ชุมชน เผยแพร่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษศักดิ์ สงมูลนาค และคณะ (2561) ได้ศึกษาการประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยทางพยาบาล กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลพระพุทธชินราช พบว่า ด้านกระบวนการดำเนินโครงการ ผู้เข้าอบรมมีความเห็นว่า วิทยากรบรรยายได้ตรงประเด็นสอดคล้องเนื้อหาใช้เวลาเหมาะสม การอบรมครั้งนี้ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการอ่านและทำการวิจัย มีการประชุมชี้แจงก่อนดำเนินโครงการตามปฏิทินการปฏิบัติงาน กำหนดกิจกรรมเหมาะสม กิจกรรมสอดคล้องกับโครงการ มีพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาแนะนำเกิดประโยชน์ต่อผู้เข้าอบรมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และงานวิจัยของปริญญา มงคลคูณ และคณะ (2561) ประเมินเกี่ยวกับโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ด้านกระบวนการดำเนินโครงการ พบว่า ภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณของโรงเรียนในสังกัดโรงเรียนประศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก

4. ด้านผลผลิต พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจต่อโครงการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X}$ = 4.57 , SD เท่ากับ 0.49 ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจต่อโครงการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของเธียรธิดา เหมพิพัฒน์ (2561) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ต่อหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยต่อหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทั้ง 6 ด้าน พบว่า ใน

ระดับความคิดเห็นค่อนข้างสูง คือ ด้านการนำไปประยุกต์ในระดับความคิดเห็นปานกลาง คือ ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ ด้านอธิบายปรากฏการณ์ ด้านการขยายองค์ความรู้ ด้านความเข้าใจในเนื้อหาสาระ และด้านการรับรู้ในเนื้อหาสาระ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมบัติ กุสุมาวลี (2549) ได้ศึกษา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจเอกชน : กรณีศึกษาการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การของเครือซิเมนต์ไทย ผลการวิจัย พบว่า เครือซิเมนต์ไทย มีการบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กรสอดคล้องกับกรอบความคิดของการเป็นองค์กรที่ดีภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลายประการ อีกทั้งการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเครือซิเมนต์ไทย ที่ผ่านมาก็มีส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาองค์การให้สามารถเติบโตและฝ่าฟันรอดพ้นวิกฤตมาได้ยาวนานเกือบหนึ่งศตวรรษ สอดคล้องกับงานวิจัยของสำราญ ตติชรา (2558) ได้ศึกษา ปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับปัญหามากไปน้อยคือ การประชาสัมพันธ์การสอน การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น การสอนที่เน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์ การจัดสภาพแวดล้อมทางการสอน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน การประเมินตามสภาพจริง การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การทำวิจัยในชั้นเรียน การให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง ส่วนการเปรียบเทียบศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ด้านประเมินผลกระทบที่เกิดจากโครงการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลการทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การพัฒนาองค์กรบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง จะมุ่งสร้างองค์กรให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการพัฒนาการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและต่อเนื่องตลอดชีวิต มีการบูรณาการความรู้ ทั้งเนื้อหาวิชา วิธีการ แหล่งเรียนรู้และผู้รู้อย่างกว้างขวาง ไม่จำกัดอยู่ในระบบโรงเรียนแบบเดิม โดยให้เป็นไปตามศักยภาพของนักเรียน นั่นคือการเรียนรู้แบบมีเหตุผล หรือความพอดี พอประมาณ รวมทั้งการปลูกฝังระบบคุณค่าต่าง ๆ เพื่อให้เกิดสติปัญญา ความรอบรู้และศีลธรรมอันเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงอยู่ได้อย่างเข้มแข็งภายใต้กระแสของโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรัสศรี พัวจินดาเนตร (2560) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้ในการจัดการศึกษาได้หลากหลาย โดยเฉพาะนำมาใช้ในแง่ของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการ เรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์และเนื้อหาสาระวิชาต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเข้ามาผสมผสานเข้า ด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่หลากหลาย เป็นการเรียนรู้อย่างมีความหมาย มีลักษณะเนื้อหาที่เป็นองค์รวม ตลอดจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านบริบทของโครงการ ในการจัดการจัดทำโครงการควรศึกษากรอบนโยบายรวมทั้งกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ละเอียด และชัดเจนเพื่อให้การจัดทำโครงการของโรงเรียนสอดคล้องและตรงกับนโยบายหรือกลยุทธ์

2. ด้านปัจจัยการนำเข้าของโครงการ ควรจัดทำให้ถูกต้องตามกระบวนการและขั้นตอน และความเป็นโครงการที่มุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนมากที่สุดจึงจะทำให้โครงการได้รับการอนุมัติและดำเนินงานได้ตามแผนการดำเนินงานที่ว่าไว้

3. ด้านกระบวนการของโครงการ ควรมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมในอีกหลายทาง เช่น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วารสาร วิทยุ เคเบิ้ลทีวี การแสดงผลงานหรือนิทรรศการ ฯลฯ เพื่อให้ชุมชน สังคม หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ข่าวสารในหลายทางอีกด้วย

4. ด้านผลผลิตของโครงการ ควรส่งเสริมในด้านการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่กิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน โดยความร่วมมือของทุกฝ่าย

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาตามโครงการส่งเสริมการนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ เพื่อนำผลมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการปรับปรุงพัฒนาโครงการต่อไป

2. ควรจัดให้มีการประเมินโครงการจากหน่วยงานภายนอก องค์กรเอกชน หรือบุคคลภายนอก เพื่อจะได้ทราบผลการดำเนินงานโครงการตามสภาพจริงและนำผลไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาโครงการให้ดีขึ้น

3. ควรมีการประเมินสาระเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนครบทุกช่วงชั้น เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานการใช้ เพื่อนำผลไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

7. เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤษศักดิ์ สูงมูลนาค และคณะ. (2561). การประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยทางการพยาบาล กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลพระพุทธชินราชพิษณุโลก ประจำปี 2560. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มหาวิทยาลัยนเรศวร.

จรัสศรี พัวจินดาเนตร. (2560). กิจกรรมพื้นฐานการงานอาชีพสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เธียรธิดา เหมพิพัฒน์. (2561). ความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ต่อปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง. ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ปริญญา มงคลคุณและคณะ. (2561). การประเมินโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณของโรงเรียนในจังหวัดสุพรรณบุรี. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พัฒนาภรณ์ ฉัตรวิโรจน์. (2555). บทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมวิทยาการพัฒนา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ยุพิน ทองส่งเสริม. (2561). สภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของครูโรงเรียนอาชีวเอกชน กลุ่มกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.

วสันต์ ทองไทย. (2555). รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาจิตพิสัยในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษา. วารสารวิชาการ. 8(3), 30-36.

สมบัติ กุสุมาวลี. (2549). หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิเอกชน : กรณีศึกษาการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การของเครือซิเมนต์ไทย. รายงานการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สุมน อมรวิวัฒน์. 2553.การจัดการเรียนรู้แบบเผชิญสถานการณ์. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด.

สำราญ ตดิชรา. (2558). ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาษาอังกฤษ

Amornwiwat S.. (2010). Situational learning management. Bangkok: Limited Partnership.

Chatwiro P.. (2012). The role of teachers in promoting sufficiency economy knowledge in secondary school Khon Kaen Province. Master of Education Thesis (Development Sociology). Graduate School Khon Kaen University Photocopy.

Hempiphat T.. (2018). Opinions of National Institute of Development Administration Students on Philosophy. Sufficiency economy. Master's Degree Thesis National Institute of Development Administration.

Kusumavalee S.. (2006). Sufficiency Economy Philosophy in Private Business: A Case Study of Management and Development. Human Resources and Organization of Siam Cement Group. Research. Office of the National Economic and Social Commission.

Mongkhonkoon P. et al. (2018). Assessment of Srisuphan Good Youth Project of Schools in Suphanburi Province (Self-study, Master of Education). Naresuan University.

Puachindanate C. (2017). Basic occupational activities for teachers. Bangkok: Faculty of Education, Chulalongkorn University.

Sungmoonnak K. et al. (2018). Assessment of the Nursing Research Workshop Project Working Group Nursing Phra Buddha Chinnarat Hospital Phitsanulok for the year 2017. Self-study Naresuan University.

Tadichara S.. (2015). A study of the problems of teaching and learning management according to the educational reform guidelines of teachers in schools under the jurisdiction Trat Primary Educational Service Area Office. Master's Degree in Educational Administration Thesis graduate school Burapha University.

Thongsongserm Y. (2018). State of learning process management according to the National Education B.E. 2542 of private vocational school teachers Bangkok group. Thesis Master of Industry (Vocational Education Curriculum and Teaching) Graduate School King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang soldier.

Thongthai W.. (2012).Instructional model for the development of learning disposition for elementary school. Learners Academic Journal. 8(3), 30-36.